

Kommunal- og Regionaldepartementet

Postboks 8129 Dep.
0032 Oslo

Sak: 13/ 1718

Oslo, 31.10.2013

Høring- Gjennomføring av Byggevareforordningen i byggeteknisk forskrift (TEK 10)

Viser til høringsbrev datert 11.09.2013. Nedenfor følger kommentarene fra Byggevareindustriens Forening og Norsk Trevare. Byggevareindustrien og Norsk Trevare er tilknyttet Byggenæringens Landsforening (BNL) og representerer en vesentlig del av den norske byggevareproduserende industri med en årlig omsetning på ca 35 milliarder NOK.

Kommentarer**1. Struktur**

Vi foreslår at dagens struktur beholdes slik at forordningen tas inn i teknisk forskrift kap.3.

Selv om forordningen gjelder omsetning av byggevarer og fri markedsflyt innenfor EØS-området og således har et annet primærformål enn teknisk forskrift, er hensikten å sikre pålitelig informasjon om produkters vesentlige egenskaper relatert til de grunnleggende krav til byggverk. Egenskaper som er definert i vedlegg 1 i forordningen. Vi mener derfor det er mest naturlig at det inngår som et kapittel i "Forskrift om tekniske krav til byggverk" (TEK). Det signaliserer sammenhengen mellom byggevarer og sluttproduktet som er byggverket.

2. Språk

Vedrørende språk i ytelseserklæringen (§5) og Anvisninger og sikkerhetsinformasjon (§ 6) støtter vi forslaget om at den skal være på norsk eller et annet skandinavisk språk.

I forhold til språk på ytelseserklæringen har vi hørt fra produsenter, at det på noen områder ikke finnes autorisert oversettelse fra engelsk til norsk når det gjelder ytelser eller annen terminologi. Flere europeiske harmoniserte standarder har norsk forside, men for øvrig er innholdet ikke oversatt til norsk. Resultatet kan bli at de selv må lage sin egen oversettelse. Vi ber departementet vurdere om dette er et formelt problem og at vi derfor bør akseptere engelsk språk i ytelseserklæringene

Vi ønsker at engelsk skal aksepteres på CE- merkingen som følger produktet.

3. *Nasjonale krav til markedsføring av byggevarer*

- Vi støtter innføringen av det som i høringsforslaget betegnes som nasjonale krav til markedsføring, omsetning og bruk av byggevarer som ikke er CE-merket.
- For å gjøre omfang og rammen for bestemmelsen tydeligere foreslår vi at overskriften endres til "**Dokumentasjonskrav for ikke CE-merkede produkter**".

Generelle kommentarer

Slik vi leser kapitlet om "nasjonale krav" er det en direkte videreføring av dagens TEK, som ikke skiller mellom CE-merkede og ikke CE-merkede produkter. Noe som innebærer at dette ikke er nye særnorske krav.

Å kreve at produkter som omsettes på det norske markedet har tilfredsstillende dokumentasjon som sikrer at byggevarerne medvirker til at byggverket oppfyller grunnleggende krav følger av pbl. §29-7.

I likhet med argumentasjon i høringsnotatet, mener vi at det i forhold til EØS kan begrunnes ut fra både allmenne hensyn og generelt forbrukervern.

Det kan sikkert føres argumenter i mot dette ved at den som spesifiserer en byggevare har et offentligrettslig ansvar som prosjekterende eller utførende, for at varen er dokumentert og har de nødvendige egenskaper i tråd med kravene som byggverket skal tilfredsstille.

I profesjonelle forhold med god prosjektering vil dette sikkert fungere.

Vår erfaring er imidlertid at det i det store bildet ikke fungerer godt nok.

Antagelig ut fra at plikten og ansvaret er uklart bl.a. i forhold hvilke krav som gjelder mht. dokumentasjon.

Noe som innebærer at vi kan få et betydelig markedssegment eller gråsoner for byggevarer (ikke CE-merkede) som mange vil oppfatte som nærmest uregulert. Erfaring tyder på at dette faller negativt ut for norske produsenter.

Det tilføyes at Norge har en lang og sterkere selvbygger- og privat oppussingstradisjon knyttet til selveide boliger og hytter, enn kanskje noe annet land innenfor EØS-området. Vi mener det støtter argumentasjonen for "nasjonale krav" og hensynet til forbrukervern. Det er viktig å påpeke som det gjøres i høringsnotatet, at etterhvert som det kommer flere harmoniserte europeiske tekniske spesifikasjoner (standarder) så vil virkeområdet for "nasjonale krav" snevres inn.

Spesifikke kommentarer

§11. Krav til dokumentasjon av produktegenskaper

Vi er enige i at det er hensiktsmessig å innføre lignende regler for ikke CE-merkede produkter som for CE-merkede.

Vi foreslår at listen over produktegenskaper a) til l) tas ut.

For det første er det ikke korrekt at "..... følgende produktegenskaper skal være dokumentert". Listen som bare er en meny over mulige egenskaper som kan være relevante for et spesifikt produkt kan misforstås og lett bli misbrukt. Og blir uansett ikke uttømmende. Noe som for så vidt klargjøres i andre ledd. Likevel mener vi at en slik opplisting hører hjemme i en veiledning.

Alternativt mener vi at det vil være mer korrekt og hensiktsmessig å ta inn listen over grunnleggende krav til byggverk fra Vedlegg 1 i Byggevareforordningen. På den måten markeres at ikke CE-merkede produkter underlegges tilsvarende "regime" som harmoniserte produkter.

Vi foreslår følgende tekst i §11:

"Ethvert ikke CE-merket produkt skal ha slike egenskaper som, når det er forsvarlig benyttet, medvirker til at byggverk tilfredsstiller grunnleggende krav til:

- 1. Motstandsevne og stabilitet*
- 2. Brannsikkerhet*
- 3. Hygiene, helse og miljø*
- 4. Sikkerhet og tilgjengelighet ved bruk*
- 5. Vern mot støy*
- 6. Energiøkonomisering og varmeisolering*
- 7. Bærekraftig bruk av naturressurser*

Egenskapene i første ledd skal likevel kun dokumenteres i den grad de er påkrevd for vurdering av byggevarens egnethet til bruk i byggverk, men minst en egenskap skal alltid dokumenteres ved markedsføring.

Avhengig av byggevarens tiltenkte bruk i et byggverk kan dokumentasjon av ytterligere produktegenskaper kreves før markedsføring, omsetning og bruk.

Det skal benyttes relevante beregnings-, prøvings- eller klassifiseringsstandarder ved dokumentasjon av produktegenskaper."

Utgangspunktet må være at en produsent ikke trenger å dokumentere flere produktegenskaper enn det som er nødvendig for å vurdere produktets egnethet til bruk i byggverk. Noe som innebærer en produktvis vurdering.

Vi forstår at det blir (er ?) etablert et såkalt Varekontaktpunkt (etter EUs Varepakke) for byggevarer og at Dibk antagelig vil bli tillagt oppgaven. Dibk vil da få ansvar for å gi

opplysninger om hvilke regler og krav som gjelder for spesifikke produkter og informasjon knyttet til gjensidig godkjenning.

Vi foreslår at det i § 11 gis henvisning til Dibk som varekontaktpunkt for byggevarer hvor informasjon om regelverk og krav til produkter gis.

§13. Krav til bruk av tredjepartsorgan

Vi mener det blir for vidtrekkende å stille det som langt på vei kan oppfattes som et generelt nasjonalt krav om at et teknisk kontrollorgan eller et akkreditert sertifiseringsorgan skal fastlegge egenskaper nevnt i teksten i § 13 første ledd. Og i tillegg et generelt krav til produktsertifisering knyttet til brannsikkerhet og utlekking (§13 tredje ledd).

Vi foreslår at kravet om produktsertifisering tas ut .

Mht. kravet i § 13 første ledd om involvering av teknisk kontrollorgan/akkreditert sertifiseringsorgan mener vi det er viktig at teksten blir tydeligere på at et slikt krav må være relevant/vesentlig for bruken av produktet i byggverk. Dette vil antagelig også berøre produkter innenfor områder som er mandatert fra EU-kommisjonen, men som ennå ikke har fått utarbeidet en harmonisert standard. For denne type produkter vil det være naturlig å følge systemer som er nedfelt i relevant mandat og i nærliggende harmoniserte standarder. Vi foreslår at dette tas inn i veiledningen til forskriften. I andre ledd er det henvist til § 10 tredje ledd. Antar at det skal være § 10 andre ledd.

§ 14 Gjensidig godkjenning

Vi forstår at dette er en videreføring av dagens TEK §3-6 og at prinsippet er hentet fra EØS avtalen og gjelder uansett.

Vi mener paragrafen bør stå i forskriften. Vi skulle imidlertid ønske en nærmere klargjøring for å forstå bedre konsekvensene av hva formuleringen "*når det kan påvises forskjell mellom beskyttelsesnivå i Norge og andre EØS land*" innebærer i praksis.

Byggereglene er et nasjonalt anliggende i EØS-området.

I praksis vet vi at det kan være store forskjeller mellom landene når det gjelder det som i teksten betegnes som "beskyttelsesnivå". Eksempelvis krav til påkjenninger (snø, vind, seismiske laster etc.) med konsekvenser for krav til strukturell bygningsikkerhet, brannkrav, varmeisolering, løsningsvalg etc.

For at dette skal fungere etter intensjonen er det nødvendig at det finnes et nasjonalt organ som har oversikt over byggereglene i ulike land. Vi anmoder om at departementet vurderer hvordan dette kan ivaretas. Det synes for oss naturlig at det kobles til Varekontaktpunktet for byggevarer.

§18 CE-merking

For oss er det litt uklart om § 18 bare gjelder CE-merking i forhold til andre direktiver enn byggevaredirektivet (nå byggevareforordningen). Det kan være nyttig med klargjøring i teksten.

§ 19 Tekniske kontrollorgan

I TEK 10 (§ 3-10) brukes begrepet Tekniske kontrollorgan i likhet med det som brukes i forslaget til forskriftstekst.

I Byggevareforordningen brukes imidlertid to nye begreper, henholdsvis Tekniske vurderingsorgan og Meldte organer. Forordningen er tydelig på oppgavene for organene. Når forskriften her fortsatt bruker betegnelsen Teknisk kontrollorgan kan det skape forvirring.

I tilfelle dette bare gjelder løfteinnretninger og varmtvannskjeler bør det klargjøres i teksten.

I norsk sammenheng vil antagelig de Tekniske kontrollorganer og de "nye" Tekniske vurderingsorganer være de samme, men skal da ha ulik betegnelse i forhold til om aktiviteten skjer innenfor eller utenfor Byggevareforordningen. Umiddelbart synes ikke det hensiktsmessig.

Dersom forordningen med forskrift innføres allerede fra 1. januar 2014 uten overgangsordning, vil vi be om at myndighetene viser fleksibilitet overfor produsentene mht CE-merking etc. i en periode.

Det er nødvendigvis slik at det å merke produkter/emballasje og få plass ytelseserklæringer tar tid. Selv om det er varslet i lang tid er det først nå regelverket er på plass.

Med vennlig hilsen

for
Byggevareindustrien

Øyvind Skarholt
Adm.direktør

Norsk Trevare

Ivar Horsberg Hansen
Adm.direktør

Arne Skjelle
Senior rådgiver